

Innspill til Statsbudsjettet 2017

Framtiden i våre hender mener Norge kan bli enda flinkere til å bruke den økonomiske politikken til å styre forbruket i en mer klima- og miljøvennlig retning. Økonomiske insentiver fungerer, og de fungerer aller best når både pisk og gulrot brukes sammen. I regjeringspartienes egne programmer understrekes viktigheten av å legge opp skatte- og avgiftssystemet slik at det koster å forurense og er lønnsomt å opptre miljøvennlig.

Grønn Skattekommisjon la frem sin rapport i desember 2015, og rapporten inneholder en rekke gode anbefalinger. Vi syns det er positivt at regjeringen har forpliktet seg til å jobbe med Venstre og Kristelig Folkeparti i arbeidet med oppfølgingen, og **vi retter i all hovedsak våre forventninger til Statsbudsjettet for 2017 til nettopp oppfølgingen av Grønn Skattekommisjons arbeid og innføringen av grønne skatter som kan styre forbruket i en mer klima- og miljøvennlig retning, og bidra til å nå Norges klimamål.**

Transport: Det skal lønne seg å velge miljøriktig

De økonomiske insentivene for å velge det mest klimavennlige alternativet er minimale. Hvis du for eksempel velger å bruke bilen hver dag til arbeidet kan du nyte godt av skattefrie parkeringsplasser. Hvis arbeidsgiver heller ønsker å tilby deg en sykkel til arbeidsreisene, må du skatte av denne goden.

Vi foreslår:

- *Flypassasjeravgiften videreutvikles og økes til et nivå hvor den fører til en reduksjon i samlede klimagassutslipp fra nordmenns flyreiser. Vi anslår at dette innebærer et gjennomsnittsnivå på 400-600 kroner per reise, fortrinnsvis differensiert etter reiselengde.*
- *Veibruksavgiften på bensin og diesel legges om og økes slik at den dekker de marginale eksterne kostnadene ved bruk av slikt drivstoff, jf Grønn skattekommisjon, side 73.*
- *Avgiftsfordelene for nullutslippsbiler må videreføres.*
- *CO2-avgiften for bensin og diesel økes opp til 500 kr per tonn CO2-ekvivalenter.*
- *Momsfritak på elsykkel innføres i en overgangsperiode, til målsetningen om en dobling av sykkelandelen er nådd.*
- *Gi fritak for fordelsbeskatning for sykkel som tilbys av arbeidsgiver.*
- *Fordelsbeskatning innføres for gratis eller billig parkeringsplass på arbeidsplassen.*
- *Fjern skattefradraget på utgifter ved lange arbeidsreiser.*
- *Satsene for kilometergodtgjørelse for gange og sykkel økes slik at disse ligger høyere enn for bil.*
- *Fordelsbeskatning av sykkel som tilbys av arbeidsgiver fjernes.*
- *Tax free-ordningen avskaffes, da den stimulerer til økt flytrafikk.*

Mat: Billigst med sunn og miljøvennlig mat

Det er nå allment akseptert at forbruket av kjøtt må reduseres av klimahensyn, men det er mangel på tiltak som kan bidra til dette. Tilsvarende er det bred politisk enighet om at matsvinnet i Norge må reduseres, men det mangler incentiver.

Vi foreslår:

- *Innfør en miljøavgift på matavfall for næringsdrivende for å motivere dagligvarekjeder, restauranter og næringsmiddelindustrien til å redusere matsvinnet.*
- *Innfør en flat avgift på forbruk av rødt kjøtt. Avgiften må være høy nok til at forbrukeren faktisk reduserer sitt forbruk av rødt kjøtt, eksempelvis 25 kroner pr kilo*
- *Vurder en tilsvarende avgift på hvitt kjøtt og oppdrettsfisk*
- *Innfør momsfristak på frukt og grønt*
- *Innfør momsfristak på økologiske landbruksvarer*

Miljøgifter: En hverdag uten miljøgifter

Miljøgifter er, i likhet med klimaendringer og tap av biologisk mangfold, blant de viktigste miljøutfordringene verden står overfor. Skal målet om stans i utslippene av prioriterte miljøgifter innen 2020 nås, trengs det en betydelig strengere regulering enn i dag. En del produkter som inneholder prioriterte miljøgifter, ikke minst kosmetikk, har ingen form for miljøregulering eller beskatning i dag.

Vi foreslår:

- *En miljøavgift på kosmetikk- og hudpleieprodukter som inneholder prioriterte miljøgifter*

Forbruk: Billigere miljøvennlige tjenester

Det materielle forbruket vårt medfører store ressurs- og miljøbelastninger. Når tingene og klærne våre går i stykker, er det ofte billigere å kjøpe nytt enn å reparere dem. Et lavere forbruk vil blant annet bidra til mindre forurensing, lavere energiforbruk, mindre avfall og lavere klimagassutslipp.

Vi foreslår:

- *Fjern moms på miljøvennlige tjenester som reparasjon og gjenbruk*

Norge – best på innkjøp!

I EUs 2020-strategi for innovativ bærekraftig vekst, fastslås det at offentlige anskaffelser er et av de viktigste verktøyene vi har for å fremme et bærekraftig marked. Stortinget er i ferd med å vedta en ny lov om offentlige anskaffelser hvor hensynet til etikk og miljø tillegges mer vekt i anskaffelser til det offentlige. Endringene i regelverket må følges av kompetansehevingstiltak og tilgang til faglig støtte og rådgivning til både oppdragsgivere og leverandører. For å sikre god og ressurseffektiv implementering av loven er det behov for en nasjonal kompetanse- og samordningsenhet, forslagsvis lagt til Difi.

Vi foreslår:

- *Sikre midler til videre drift av Difi i 2017 og framover.*

- *I tillegg må Difi sikres tilstrekkelige ressurser til å kunne ta på seg rollen som et nasjonalt kompetansesenter for etikk og miljø knyttet til offentlige anskaffelser. Kostnaden til dette beregnes til minst 10 millioner kroner*

Framtiden i våre hender arbeider for etisk forsvarlig og miljøvennlig forbruk, og en rettferdig fordeling av jordas ressurser. Vi er Norges største medlemsbaserte miljøorganisasjon, med over 25.500 betalende medlemmer, og 21 lokallag med frivillige over hele landet.

Leder: Arild Hermstad

Kontakt: arild@framtiden.no